

Trappan i Finland

Trappan är en arbetsmodell som utvecklats inom Rädda Barnen i Sverige under 1990-talet och som blivit en av socialtjänstens och organisationernas arbete med våldsutsatta familjer.

Modellen beskrivs i Ami Arnell och Inger Ekboms bok ... och han sparkade mamma (Gothiaförlaget 2020). Modellen har utvärderats i Sverige.

Till Finland togs modellen av Folkhälsans 2010 och efter det har det ordnats utbildningar för professionella. Utbildningarna motsvarar de svenska.

www.folkhalsan.fi/trappan

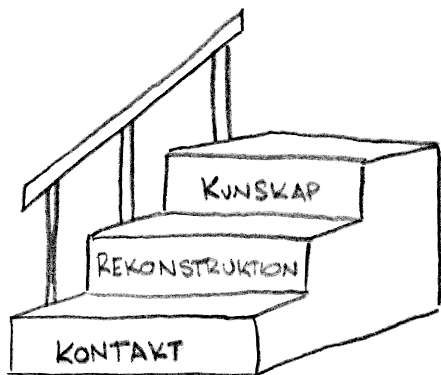
TRAPPAN

**– stödjande krissamtal med
barn som upplevt våld i familjen**

Introduktion av Trappan-modellen

Trappan är en arbetsmodell för stödjande krissamtal med barn som har upplevt våld i familjen. Syftet med samtalen är att barnet gradvis ska kunna tala om våldet och att tillsammans med Trappan-arbetaren sätta ord på sina upplevelser. Modellen har utvecklats av *Inger Ekblom* och *Ami Arnell* på Rädda Barnen i Sverige.

Modellen består av 4–8 individuella samtal med barnet uppdelade i tre steg: **kontakt – rekonstruktion – kunskap** samt förberedande och avslutande samtal med barnets föräldrar. Trappan-samtal kan erbjudas åt barn mellan 4 och 18 år.

Trappan-modellen erbjuder ett eget utrymme för barnet att berätta om sina upplevelser. Modellen ska inte användas som utredande samtal eller förhör.

Det som barnet berättar under samtalen rapporteras i regel inte vidare, men Trappan-arbetaren har ändå enligt Barnskyddslagen (25 §) anmälningsskyldighet ifall det framkommer sådana omständigheter som kräver att behovet av barnskydd utreds.

Trappan-samtal

Barn som bevittnar våld i sin familj är ofta ensamma med sina tankar och funderingar. De behöver få en möjlighet att bearbeta sina traumatiska upplevelser.

För att göra detta möjligt krävs att man:

- försäkrar sig om att det är tryggt för barnet att inleda samtal
- möter barnet så snart det är lämpligt efter vålds- eller misshandels-situationen
- om möjligt etablerar en kontakt med barnets vårdnadshavare
- erbjuder barnet krissamtal enligt Trappan-modellen.

Genom krissamtalen får barnet möta en vuxen som tar dem på allvar och som har tid att lyssna till deras egna upplevelser. Med hjälp av samtalen får barnet ett sammanhang i det som har hänt.

I samtalen får barnet

- en möjlighet att rekonstruera och bearbeta det de varit med om
- kunskap om vanliga reaktioner när man lever i våldets närhet
- hjälp att upptäcka och förstå mer av sina egna behov, tankar och känslor.
- gå igenom vem det kan vända sig till om det på nytt bevittnar våld i nära relationer.

Arbets sättet bygger på delvis strukturerade samtal och uppgifter anpassade efter barnets ålder. Kombinationen att rita och prata är ett ofta använt arbetssätt, där den vuxna och barnet tillsammans arbetar fram material i form av teckningar. Man använder sig av kreativitet och fantasi för att komma åt kärnan – det som barnet har upplevt.

Samtalens längd varierar också enligt barnets ålder (30–60 min/gång). Efter de individuella samtalen bör barnet vid behov kunna erbjudas ytterligare stödåtgärder, t.ex. gruppverksamhet eller terapeutisk hjälp.